

MÅLSÄTTNINGAR

Målsättningarna med förslaget är:

- att skapa ett område med småskaligt stadsmässiga kvalitéer och lantlig anknytning
- att erbjuda en blandning av bostäder och upplevelser till en blandning av målgrupper
- att skapa levande mötesplatser för alla åldrar
- att uppnå hög trafiksäkerhet för alla trafikslag, med tyngdpunkt på fotgängarperspektiv
- att göra Skra Bro inbjudande och tillgängligt för alla Björlandabor!

UTSNITT 1:500

fågeltorn

damm med bryggor

aktivitetsytor på gamla pendelparkeringen

SEKTION V-O

"extra område" möjligt för bostäder

FÖRSLAG

Vi föreslår en småskalig och organisk kvartersstruktur uppbyggd kring ett grönt inre stråk med offentlig karaktär, **allmänningen**.

Allmänningen fylls med ytor för rekreation och platser för aktiviteter och möten, och är tillgänglig för alla Björlandabor. Kvarteren fylls med blandade bostäder, gröna gårdar, lokala mötesplatser, kvartershus för gemensam användning, bostadsparkering etc. I gränzonen mellan allmänning och bostadskvarter sker en mjuk övergång mellan offentlig parkkaraktär och halvprivat/halvoffentlig karaktär.

Områdets vägstruktur är utformad för en nedtonad trafikmiljö där fotgängaren står i centrum. Området nås med bil från befintlig cirkulationsplats vid skolan samt en ny cirkulationsplats på Björlandavägen. Med gång- och cykeltrafik nås området även via cirkulationsplatsen i norr, från omgivande bostadsområden i öster och väster samt från Kvislungeby i söder. Inom området finns ett finmaskigt nät för fotgängarrörelser, inte minst i form av smitvägar genom kvarteren.

Den nya centrumdelen ligger i anslutning till befintligt centrum vid Skra Bro. Hit är kommersiell och kommunal service koncentrerad i form av handel, restaurang, kollektivtrafik, pendelparkering, äldreboende och möteslokal. I denna del av området utgör allmänningen av en offentlig centrumplats. Allmänningen fortsätter västerut i form av naturpark kring en damm och våtmark på andra sidan Kongahällavägen. Söderut formar allmänningen en sammankopplande länk till ytterligare service och aktiviteter vid skolan; biblioteket, förskolan och idrotshallen.

Föreslagen struktur medför att skolan med omgivande ytor sätts i ett nytt sammanhang. Dagens problem med infästningstrafik på skolgården löses genom en separat lastgård mellan skolköket och pelletsanläggningen. Hårdgjorda ytor i anslutning till bäcken frigörs därmed och kan omvandlas till "naturskolgård/skolträdgård" vid skolans huvudentré - ett alternativt klassrum för undervisning och lärande. På norra och östra sidan angränsar skolan direkt till allmänningen, vilket ger ytterligare möjligheter för utomhusundervisning och naturlek på rasterna.

Organiska gröna kvarter med mjuka gränser.

Situationsplan skala 1:1000/A1

våtmark och fågeltorn

bostäder i centrum

allmänningen

bostäder vid ny infart

Sektion väst - öst skala 1:500/A1

Allmänningen, ett grönt inre stråk tillgängligt för alla.

Ett finmaskigt nät av gång- och smitvägar kopplar samman allmänning, kvarter och lokala mötesplatser.

Blandad bebyggelse i småskaliga kvarter.

RUM FÖR MÖTEN & AKTIVITET

Allmänningen - för alla Björlandabor

Allmänningen samlar grönska, dagvatten, rekreation, sport, lek & lärande, promenad, vila, kontemplation och möten mellan människor i ett sammanhang - från skogsbyn och höjdparter i söder, via skolan, via stadsmässiga platser och målpunkter i centrum, och vidare ut i det öppna landskapsrummet kring Osbäcken väster om Kongahällavägen.

Alla kvarter i området har en koppling till allmänningen, antingen direkt via kvartersgränsen eller indirekt via smitvägar, siktlinjer och sekundära halvoffentliga grönstråk. Även resten av Skra Bro och Björlanda står i kontakt med allmänningen via de gång-, cykel- och bilvägar som kopplar ihop området med omgivningen. Skolan, kollektivtrafiken, handeln och äldreboendet är målpunkter som tydligt berör hela stadsdelen, men även allmänningens funktion som rekreativ miljö blir en tillgång för alla Björlandabor.

Aktivitetsytor

Allmänningen rymmer såväl programmerade aktivitetsytor som fågeltorn, utegym, balanslekplats, skatekullar, eldningsplats etc., som mer naturbetonade grönytor för fri rekreation, naturlek och varierande användning. Den större öppna ytan mellan åkerholmarna är en given plats för områdets gemensamma midsommarfirande, snögubbstävling och krocketturnering.

Mötesplatser

Allmänningen har även en tydlig social funktion. Miljöerna kring skolan är viktiga mötesplatser för ungdomar även på kvällar och helger. Även pendelparkeringen och busshållplatsen har social funktion som mötesplatser på stadsdelsnivå. Inom pendelparkeringen finns också återvinningstationen för förpackningsåtervinning, som inte ska underskattas som mötesplats i vardagen. Som pendang till denna finns ett "byteshus" för hela området vid infarten från Kongahällavägen. Här kan man lämna saker man vill bli av med men som andra kan ha nytta av – möbler, barnvagnar, bärbuskar etc. En sådan anläggning förutsätter lokalt engagemang, och om initiativet finns kan det resultera i en återkommande bytesmarknad även för utomstående. I allmänningens gränzoner och i de gemensamma zonerna mellan och inom kvarteren sker en successiv övergång från de helt offentliga rummen till de halvoffentliga/halvprivata. Dessa rum nyttjas huvudsakligen av de boende i området, av två kvarter tillsammans, ett kvarter eller bara av några få hushåll. Dessa rum utgör en småskaligare form av allmänning, som erbjuder möjlighet till sociala gemenskaper på olika nivåer inom området.

Kvartersplatserna

Områdets gator vidgar sig på sina ställen till platser, gröna eller hårdgjorda, med funktioner som sittplats, poolbil, bil-, moped-, cykelparkering, samordnad avfallshantering, odling eller lek. Kring dessa vardagliga funktioner bildas informella mötesplatser på lokal nivå och en möjlighet till samverkan och resursfördelning grannar emellan. Platserna utformas och sköts av den lokala samfällighetsföreningen.

I varje kvarter finns minst en gemensam komplementbyggnad, som kan inrymma förråd, cykelparkering, växthus, gemensamma trädgårdsredskap, soprum och bytesrum. Hur kvartershuset ska nyttjas och fyllas kan den lokala samfälligheten själva ta ställning till. I strategiska lägen inom området kan mindre möteslokaler inrymmas i bottenvåningen på något av de lägre lägenhetshusen, för att främja lokalt föreningsliv och samverkan mellan grannarna. Annars är den självklara möteslokalen ett lånat klassrum i skolan.

GRÖNSKA & DAGVATTEN

Väster om Kongahällavägen ordnas en större dagvattendamm med omgivande våtmark.

I centrum tillämpas kulverterat dagvattensystem i större utsträckning än i områdets södra delar.

Dagvattnet fördrojs lokalt inom kvarterets grönytor, och förs sedan vidare till gemensamt öppet system i allmänningen.

Det gröna och det blåa

Grönskan i allmänningen utgörs i grunden av befintliga landskapselement som åker/ängsmark, lokala nivåskillnader, åkerholmar, solitärträd och växtridåer vid diken. Dammar och diken för fördrojning och rening av dagvatten ordnas i lägpunkter längs allmänningen. Omgivande gröna ytor används för översilning och infiltration. Dammar och diken utformas för att även vid torrare perioder hålla en viss vattenyta. Utöver den rent tekniska funktionen tillför dagvattensystemet rekreativa kvalitéer som vatten-blänk, porlande ljud, biologisk mångfald och särskilda lekmöjligheter som skridskoåkning och barksåtsrace.

Allmänningen rymmer platser och upplevelser för alla åldrar.

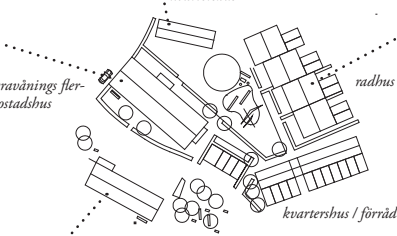
Allmänningens grönytor rymmer ett öppet system av dammar och diken som dels tillför upplevelsekvallitéer och dels möjliggör hantering av områdets dagvatten.

TRAFIKSTRUKTUR

Trafikföringen inom området är utformad från förgångarperspektivet och för att erbjuda god orienterbarhet och trafiksäkerhet för alla trafikslag, men låga hastigheter för biltrafik. Rörelser genom området ska erbjuda variation, mångfald och målmöjlighet. Gatorna har en tydlig inbördes hierarki med huvudgator som bildar en stomme och kvartersgator som bildar slingor eller stickegator. Där huvudgatorna passerar allmänningen växlar gatans karaktär så att biltrafiken helt underordnas sig övriga trafikslag. Inom kvartersgatorna tillämpas blandtrafik så att bilar och cyklar rör sig på förgångarnas villkor.

Gatusträckningarna följer bebyggelsestrukturen så att de i den norra delen är stramare och rakare, medan de längre söderut får ett mjukare formspråk mer anpassat till landskapets förutsättningar. Gaturum som svänger/byter riktning hindrar även vindtunneffekt och främjar ett gott mikroklimat i mellan kvarteren.

Huvudgatan: Kantstensparkering, körbana, separat gång- och cykelbana.
Gatusektion skala 1:200/A1.

*Kvartersgatan: Blandtrafik på fotgängarens villkor.
Gatusektion skala 1:200/A1.*

- Radhus/parhus
- Tvåplans flerbostadshus
- Kopplade punkthus (4-spännare)
- Fyrvånings flerbostadshus
- Gemensamt kvartershus

Bostäder i området:

Antal markbostäder: 101st

Antal lägenheter: 233 st

BTA markbostäder: 18 000 m²

BTA lägenheter: 19 800 m²

BTA förråd: 1350 m²

"Extraområde"

Antal markbostäder: 11 st

Antal lägenheter: 14 st

BTA markbostäder: 2 200 m²

BTA lägenheter: 1 400 m²

UTEMILJÖER I KVARTEREN

Allmänningens kontur bildas av omgivande kvarter, som ges en mjuk och grönskande avgränsning med häckar, träd, plank, ibland ett växthus eller en förrådsbyggnad med grönt tak. Dessa gröna element präglar även gatornas karaktär.

*Omsorgsfullt utformade gränser
mellan olika zoner i kvarteren.*

